

(pieczęć uczelni)

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Współczesne koncepcje pracy opiekuńczej i socjalnej D1-2
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	
Kierunek studiów:	Pedagogika
Specjalność/specjalizacja:	Pedagogika Społeczno-Opiekuńcza z Terapią Pedagogiczną
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne / studia niestacjonarne
Koordinator przedmiotu:	Dr Beata A. Piechota

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	specjalnościowego
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	II, 3
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 15 h, ćw. audytoryjne 15 h niestacjonarne - wykład 10 h, ćw. Audytoryjne 10 h,
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (<i>efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe</i>):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Pojęcia i systemy pedagogiczne, Patologie społeczne Społeczne role pedagoga, Pomoc społeczna i wsparcie

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach:	Wykład	15	10
	Ćwiczenia audytoryjne	15	10
	Konsultacje		5
	W sumie: ECTS	30 1	25 1
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	przygotowanie do sprawdzianu wiedzy	5	5
	w sumie: ECTS	25 1	25 1
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	w sumie: ECTS		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2) ECTS - obszar nauk		
 ECTS - obszar nauk		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	<p>1. Zapoznanie Studentów ze specyfiką, strukturą, organizacją, pracy opiekuńczej i socjalnej w różnych środowiskach wychowawczych i placówkach o charakterze opiekuńczo - wychowawczym typu socjalizacyjnego, resocjalizacyjnego, interwencyjnego oraz typowo opiekuńczych.</p> <p>2. Kształtowanie pożądanych cech postawy pedagogicznej i wrażliwości etycznej na potrzeby dzieci i osób dorosłych.</p> <p>3. Wdrażanie do samodzielnego korzystania z bogactwa literatury fachowej w celu pogłębiania wiedzy na określony temat.</p>
Metody dydaktyczne:	<i>aktywizujące (symulacja, metoda przypadków itp.), eksponujące (film), praktyczne (ćwiczenia)referat, dyskusja</i>
Treści kształcenia:	<p>Wykłady:</p> <p>Praca opiekuńcza i socjalna – współczesne wyzwania w Polsce i na świecie.</p> <p>Problemy współczesnej rodziny a sposoby ich przeciwdziałaniu.</p> <p>Człowiek stary i niedoświadczony a praca opiekuńcza i socjalna.</p> <p>Niepelnosprawność, choroby przewlekłe i nieuleczalne – sposoby rozwiązywania problemów opiekuńczych i kwestii pracy socjalnej.</p> <p>Formy opieki zastępczej typu rodzinnego i instytucjonalnego. Adopcja.(w</p>

	<p>Polsce i na świecie).</p> <p>Instytucjonalna pomoc dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym. Instytucje socjalno – wychowawcze wspomagające rodzinę.</p> <p>Organizowanie środowiska lokalnego na rzecz działalności opiekuńczo-wychowawczej i pracy socjalnej. Wybrane instytucje i organizacje społeczne, stowarzyszenia i ruchy wyznaniowe świadczące pomoc dziecku i rodzinie.</p> <p>Ćwiczenia (audytoryjne):</p> <p>Pomoc, opieka, wsparcie...terminologia pedagogiki opiekuńczej i pracy socjalnej.</p> <p>Relacje rodzic, opiekun, wychowawca –dziecko, podopieczny, wychowanek. Zasady komunikacji interpersonalnej sprzyjające więzi międzyludzkiej.</p> <p>Samotność i osamotnienie człowieka starego – sposoby rozwiązywania problemów i potrzeb osób starszych.</p> <p>Bariery osób niepełnosprawnych i chorych – projektowanie działań opiekuńczych oraz integracyjnych ze środowiskiem ludzi zdrowych.</p> <p>Adopcja, rodzinne formy opieki zastępczej, instytucjonalne formy opieki zastępczej – zasady ich funkcjonowania.</p> <p>Środowisko lokalne –formy oferty pracy opiekuńczej i pracy socjalnej dla osób potrzebujących. Ocena aktywności działania środowiska lokalnego w miejscu zamieszkania studentów.</p> <p>Analiza działania najważniejszych instytucji, organizacji społecznych, stowarzyszeń i ruchów wyznaniowych w środowisku lokalnym w miejscu zamieszkania studentów.</p> <p>Wykorzystanie czasu wolnego podopiecznych w projektowaniu pracy opiekuńczej, wychowawczej i socjalnej.</p> <p>Uchodźcy i mniejszości narodowe jako problem społeczny, opiekuńczy i socjalny.</p> <p>Sprawdzian wiedzy Studentów.</p>
--	--

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
D1-2 +K_W10	Wiedza: Student posiada wiedzę o głównych środowiskach wychowawczych, specyfice, strukturze, organizacji pracy opiekuńczej i socjalnej w różnych środowiskach wychowawczych i placówkach o charakterze opiekuńczo - wychowawczym typu socjalizacyjnego, resocjalizacyjnego, interwencyjnego oraz typowo opiekuńczych.	K_W 10	Wykład audytoria	Referat, kolokwium, dyskusja
D1-2 + K_U 01	Umiejętności Posiadaną wiedze teoretyczną i nabyte pożądane cechy postawy pedagogicznej i wrażliwości etycznej potrafi wykorzystać na potrzeby dzieci i osób dorosłych i przy planowaniu pomocy dla potrzebujących.	K_U01	Wykład audytoria	Referat, kolokwium, dyskusja
D1-2 + K_K 01	Kompetencje społeczne Rozumie potrzebę ciągłego aktualizowania swojej wiedzy i samodzielnie korzysta z bogactwa literatury fachowej w celu pogłębiania wiedzy na określony temat.	K_K01	audytoria	Referat, dyskusja

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Przygotowanie merytoryczne i aktywność za zajęciach - 30%,
samodzielne przygotowanie referatu 40%,
ocena ze sprawdzianu wiedzy 30%,

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Beata A. Zięba, To nie tak miało być. Rzecz o wychowankach domu dziecka, Wydawnictwo PP Bujnickij, Kamieniec Podolski 2013,
2. B. Zięba, A. Grzywa – Bilkiewicz, Wartości młodzieży z placówek socjalizacyjnych, (w:) W. Furmanek (red.), Z badań nad wartościami, ISBN 83-88845-65-9, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2006 s. 226-232 .
3. B. Zięba, Obraz środowiska rodzinnego wychowanków podkarpackich placówek socjalizacyjnych, (w:) U. Gruca-Miąsik (red.), Dziecko i rodzina. Społeczne powinności opieki i wychowania, ISBN 978-83-7338-299-2, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2007, s. 162 – 174.
4. B. Zięba, Edukacja społeczeństwa jedną z form opieki i pomocy społecznej państwa wśród działań prorozwojowych skierowanych ku przyszłości, (w:) W. Walc, B. Szluz, I. Marczykowska (red.), Opieka i pomoc społeczna wobec wyzwań współczesności, ISBN 978-83-7338-376-0, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2008, s. 21- 26
5. B. Zięba, Obraz rodziny wychowanków domu dziecka, (w:) Małgorzata Duda (red.) Rodzina wobec zagrożeń, ISBN 9788374381550, Wydawnictwo Naukowe Papieskiej Akademii Teologicznej, Kraków 2008, s. 305 – 310.
6. B. Zięba, O miłości ojcowskiej słów kilka, (w:) W. Furmanek (red.) Wartości w pedagogice. Miłość jako wartość we współczesnej pedagogice, ISBN 978-83-7586-017-7, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009, s. 215-226
7. B. Zięba, Na ratunek dzieciom dotkniętym przemocą – rola placówek socjalizacyjnych, (w:) B. Szluz (red.), Przemoc. Konteksty społeczno-kulturowe. Społeczne i psychologiczne aspekty zjawiska, tom I, ISBN 978-83-7338-332-6, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2007, s. 184 – 189.
8. B. Zięba, Trudności opiekuna-wychowawcy w placówce socjalizacyjnej, (w:) E. I. Laska (red.), Nauczyciel wobec wczesnej edukacji dzieci ISBN 978-83-7338-327-2, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2007, s. 257 – 262
9. Dąbrowski Z. Gajewska G. *Metodologiczne problemy pedagogiki opiekuńczej* Zielona Góra 1995
10. Dąbrowski Z.(red.) *Węzłowe problemy opieki i wychowania w domu dziecka* Olsztyn 1997
11. Dzierzgowska I. *Rodzice w szkole*, Warszawa 1999.
12. Gajewska G. *Elementy pedagogiki opiekuńczej oraz metodyki opieki i wychowania*. ODN Zielona Góra 2001.
13. Gajewska G. *Pedagogika opiekuńcza jej metodyka. Wybrane zagadnienia teorii, metodyki i praktyki opiekuńczo-wychowawczej*. Zielona Góra 2004
14. Gajewska G. *Problemy – dylematy wynikające z teorii potrzeb dla teorii i praktyki opieki nad dzieckiem*, Zielona Góra 1997.

	<p>15. Grądzki W.(red.) <i>Poradnik wychowawcy internatu</i>, Białystok 1987.</p> <p>16. Kamińska U. <i>Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania</i>, Katowice 2002.</p> <p>17. Kelm A., <i>Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńcze</i>, Warszawa 2000.</p> <p>18. Kolankiewicz M.(red.) <i>Zagrożone dzieciństwo. Rodzinne i instytucjonalne formy opieki</i>, Warszawa 1998.</p> <p>19. U. Kusio: <i>Rodzina zastępcza jako środowisko wychowawcze</i>, Lublin 1998</p> <p>20. Łobocki M., <i>Wybrane zagadnienia z metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej</i>. Część I. Lublin 1986.</p> <p>21. Materne J., <i>Opiekuńcze funkcje szkoły. Wprowadzenie do metodyki pracy opiekuńczej</i> Warszawa 1988</p> <p>14. Sałasiński <i>Vademecum pedagoga szkolnego</i>, WSiP, Warszawa 2003.</p> <p>15. J. Stochmiałek (red): <i>Praca socjalno-opiekuńcza</i>, Cieszyn, 1999</p> <p>22. Szczodrak M. <i>Wychowawca w internacie</i>, Kielce 1981.</p> <p>23. Trempała E. (red.), <i>Pedagogika opiekuńcza – podstawy metodologiczne i wybrane kierunki opieki nad dzieckiem</i>, Wrocław 1992.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>1. Sajkowska M. (red.) <i>Jak organizować lokalny system pomocy dzieciom pokrzywdzonym – poradnik DemNet W-wa</i> 1998</p> <p>2. Wiechowic A. i Z. <i>Poradnik dla wychowawców świetlic szkolnych</i>. Warszawa 1986.</p> <p>3. Winiarski M., <i>Rodzina – szkoła – środowisko lokalne. Problemy edukacji środowiskowej</i>, Warszawa 2000.</p>
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Udział w zajęciach audytoryjnych i na wykładach	30 h
Merytoryczne przygotowanie do zajęć, referatu, kolokwium	25
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2
9. Uwagi	

--

***) Uwaga: w przypadku przedmiotów/modułów trwających więcej niż jeden semestr należy rozpisać semestralnie punkty 3, 4, 5, 6, 8**